

1. Vládny návrh zákona o mediálnych službách – druhé čítanie.

Ide o novo navrhnutý zákon, ktorý kombinuje a nahrádza viaceré predošlé mediálne zákony (o vysielaní a retransmisii, resp. o digitálnom vysielaní), pričom dostane slovenskú legislatívu do súladu s európskymi smernicami. **Zákon bol postúpený do druhého čítania bez pozmeňujúcich návrhov.** Napriek väčšiemu celkovému rozsahu zmien, ak sa sústredíme iba na menších, skôr vidíme zachovanie *status quo*.

Nový zákon obsahuje, v takmer nezmenenej forme, všetky predošlé možnosti a garancie pre menšiny vyplývajúce zo zmienených „starých zákonov“. Navrhnuté zmeny v textácií dotýčajúcich paragrafov sú najskôr technického charakteru. Pribudlo niekoľko nových momenty vyplývajúcich zo zmien v samotnom mediálnom priestore (napr. rozšírenie diapazónu digitálnych obsahov), vrátane povinnosti poskytovateľov online platforiem na zdieľanie videí chrániť verejnosť pred videami, ktoré podnecujú k nenávisti alebo diskriminácii – § 48 ods. 1 písm. b).

Najdôležitejšia zmena z pohľadu menších je, ako narába nový zákon **s povinnosťou RTVS vysielat' obsah aj v menšinovom jazyku.** Má tak spraviť „v časovom rozsahu zodpovedajúcom národnostnému a etnickému zloženiu obyvateľstva“¹. Vládny návrh novelizuje aj tento paragraf pridaním toho, ako sa ráta toto zloženie: je to „podľa posledných výsledkov sčítania obyvateľov“.

Problém je, že čo sa týka televízie, RTVS nikdy nebol schopný tieto kvóta reálne naplniť, ba ani sa k tomu priblížiť (na rozdiel od rozhlasu, kde takmer plnohodnotne funguje menšinové Rádio Patria). V roku 2020 sa malo v národnostnom jazyku vysielat' **2022 hodín televízie, ale vysielalo iba 57,3 hodín.** Nie je vidno ani tendenciu vylepšenia: v roku 2017 to napríklad bolo 121,9 hodín namiesto zákonom určených 1422 hodín. Ministerstvo kultúry vo svojom pôvodnom návrhu (v MPK) rátalo s upustením od hore uvedenej formulácie a jej nahradením zákonnou garanciou 360 hodín v televízii pre menšiny, čo by bolo oveľa vyššie číslo ako je súčasná prax, no zároveň oveľa menšie číslo ako súčasná zákonná garancia. Namietali to viaceré menšinové organizácie, a po rokovaniach sa zrodil kompromis: vládný návrh „šalátovým spôsobom“ pridáva do Zákona o RTVS (532/2010) nové paragrafy 5a a 27a, ktoré definujú, že verejnoprávna televízia musí odvysielat' **denne nie menej ako 120 minút a ročne nie menej ako 500 hodín.** Keďže súčasné kapacity toto nestíhajú, pridáva sa **prechodné obdobie**, v ktorom v roku 2022 bude televízna zložka RTVS vysielat' aspoň 240 hodín a v roku 2023 aspoň 360 hodín menšinových relácií, kým sa v roku 2024 napokon dosiahne hore uvedená kvóta 500 hodín.

¹ Zákon č. 532/2010 o RTVS, § 5 ods. 1 písm. g)

Hodnotenie: **Nakoľko zákonné garancie v prospech menšín ostávajú v platnosti, a kompromis zrodený v MPK efektívne rieši aj problém rozsahu televízneho vysielania pre menšiny, návrh odporúčame podporiť.**

Navrhujeme aj jednu technickú zmenu resp. doplnenie, a to v paragrafoch, kde sa hovorí o zákaze propagácie a podnecovaniu k nenávisti. Konkrétne ide o § 48 ods. 1 písm. b), § 61 písm. c) a 74 písm. b), ktoré navrhujeme doplniť takto: „na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, majetku, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, narodenia, národného alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine, **alebo z dôvodu iného postavenia**“. Takéto definične otvorený odkaz by vylúčil možný neskorší zúžený pohľad na dôvody vedúce k nenávisti, ktorej propagácia je neprípustná.

2. Vládny návrh zákona o výstavbe – druhé čítanie.

Ide o vládny návrh kontroverzného **stavebného zákona**, ktorý v praxi ani tak novelizuje existujúci zákon, ako predstavuje úplne novú koncepciu spôsobu povoľovania stavieb a stavebných prác. Pri príležitosti prvého čítania tohto zákona sme pripravili stanovisko k tomuto zákonu, kde sme poukázali na jeho hlavné problémy z hľadiska menších: V našom stanovisku pri prvom čítaní sme reflektovali na hlavné problémy návrhu z hľadiska menších: na vypadnutie možnosti dodatočného povoľovania stavieb (a tým pádom vznikajúce riziko búrania rómskych osád), na rozšírené práva ústredného stavebného orgánu a podobne. Naše hodnotenie bolo: odporúčame nepodporiť tento zákon a doplniť ho o potrebné ustanovenia z dôvodov existujúcich nedoriešených rozporov ako aj nebezpečenstva, ktorá nová úprava nesie z ohľadom na svojvoľné odstraňovanie stavieb napr. v rómskych osadách bez možnosti legálne tieto stavby legalizovať.

Po zasadnutí SPMN bol náš odborník Juraj Kuruc pozvaný na pracovné stretnutie s úradom predkladateľa, podpredsedu vlády Hollého, za účasti splnomocnenca Hera a poslanca NRSR Polláka. Prezentoval rozšírené a precizované stanovisko SPMN, kde sme uviedli šesť návrhov na vylepšenie zákona. Dokument nájdete v prílohe. **Naše pripomienky boli na stretnutí čiastočne akceptované** a potom ďalej spracované v komunikácii medzi hore uvedenými subjektami resp. osobami.

Zákon prešiel parlamentom v prvom čítaní bez pozmeňujúcich návrhov, avšak je to forma politickej dohody, kde sa všetky problematické prvky budú riešiť formou **jedného ústredného pozmeňujúceho návrhu**. Tento návrh zatiaľ nemáme k dispozícii, z toho čo vieme, naše pripomienky boli aspoň čiastočne akceptované najmä v oblasti dodatočnej legalizácie. Podľa dohody by sa malo do roku 2033 vytvoriť prechodné obdobie, počas ktorého by sa dali dodatočne legalizovať existujúce budovy bez súčasných reštriktívnych právnych lehôt. Po tejto dobe by však nebola dovolená žiadna ďalšia dodatočná legalizácia.

Hodnotenie: **Vzhľadom na to, že ešte nemáme k dispozícii finálny pozmeňujúci návrh, nevieme zaujať záväzné stanovisko vo veci tohto návrhu. **Naše stanovisko budeme preto priebežne aktualizovať.****

3. Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 524/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu vlády

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (ÚSVRK) si v roku 2021 zmenilo svoje organizačné zaradenie v rámci štátnej správy: z Ministerstva vnútra sa vrátil na Úrad vlády (kde predtým do roku 2012 už fungoval). V rámci delimitácie ÚSVRK na ÚV sa neriešil osud každoročnej dotačnej schémy úradu, ktorá fungovala do roku 2020 pred jej suspendovaním.

Predložený návrh zákona rekreuje túto dotačnú schému v rámci ÚV, a to v predpokladanej ročnej hodnote 800 tisíc eur (v rokoch 2016-2020 to bolo cca. 600 tisíc eur ročne). Ide o tzv. dotácie „na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity.“ Účely, na ktoré sa dá žiadať dotácia, do veľkej miery kopírujú účely definované v dotačnej schéme na MV. Pridalo sa niekoľko nových nápadov ako: obstaranie obecných bytov na komunitnom participatívnom princípe, rozvoj finančnej gramotnosti, podpora rôznych poriadkových služieb, odstraňovanie mimoriadnych situácií či pôdohospodárska výroba. V praxi sa takéto účely podporovali z dotačnej schémy ÚSVRK aj predtým, ale táto špecifikácia posilní možnosť žiadania zdrojov aj na takéto účely. Do okruhu podporených subjektov sa pridali registrované sociálne podniky.

Paragraf 6a zároveň vytvára flexibilný nástroj na poskytnutie dotácií v prípade mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu, kde vláda môže zareagovať pružne poskytnutím mimoriadnej dotácie z kapitoly ÚSVRK. Obdobný systém fungoval aj na MV SR.

Návrh bol odsúhlasený v prvom čítaní bez zmeny.

Hodnotenie: **Návrh zákona odporúčame podporiť, nakoľko znova zriaďuje predtým funkčný nástroj, dotačnú schému ÚSVRK.** Treba si však ošetriť rozpočtové dopady návrhu, ktoré sú v doložkách vplyvov označené ako nepokryté.

4. Návrh poslancov VETRÁKA, LAURENČÍKA a PROČKA na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 474/2005 Z. z. o Slovákoch žijúcich v zahraničí – druhé čítanie

Poslanecký návrh otvára dve zákony, pre nás je však dôležitý iba jeden. Jednoduchým návrhom sa posilňuje pozícia **Úradu pre zahraničných Slovákov**. Tento úrad vznikol v roku 2006 a fungoval ako ústredný orgán štátnej správy. V roku 2012 však novelizáciou bola táto právomoc obmedzená, koordinačnú právomoc prevzalo Ministerstvo zahraničných vecí, pričom Úradu bola priznaná iba právomoc podieľať sa na zabezpečovaní tvorby štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí.

Návrh tento stav mení, a Úrad má nanovo nielen sa „podieľať sa na zabezpečovaní tvorby štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí,“ ale **„zabezpečiť tvorbu, výkon a koordináciu štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí“**. Paralelne, Ministerstvo zahraničných vecí už nebude zabezpečovať „výkon štátnej politiky“ ale iba „štátnu politiku“.

Schválenie tohto návrhu by mal za efekt mierne posilnenie pozície Úradu zoči-voči ministerstvu. Otázne je však, či je úrad v tomto momente pripravený na zvýšenú rolu v tvorení štátnych politík. S najväčšou pravdepodobnosťou bude po takejto zmene potrebné úrad kapacitne aj rozpočtovo posilniť.

Tento návrh zároveň „šalátovým spôsobom“ prideluje Úrade vlády právomoc koordinovať boj proti korupcii. Je to niečo, čo ide mimo rozsah činnosti tejto skupiny a preto sa tým nebudeme zaoberať.

Hodnotenie: **Z hore uvedených dôvodov návrh odporúčame podporiť. Ide o mierne posilnenie právomocí orgánu starajúcu sa o zahraničných Slovákov bez toho, aby prišlo k ujme akejkoľvek inej skupiny.** Chceme však poukázať na fakt, že v MPK si žiadalo ďalšie precizovanie niekoľko ministerstiev, samotný text návrhu sa preto možno ešte zmení.

Nad rámec súčasnej novely si dovoľíme poukázať na fakt, že súčasné znenie zákona je diskriminačné smerom na ľudí pochádzajúcich z národnostných menšín Slovenska žijúcich v zahraničí. Ako typický príklad môžeme uviesť Rusínov vo Vojvodine alebo Rómov v Anglicku. Zákon neráta s ich podporou, a to na etnickom princípe. Preto si myslíme, že v budúcnosti by bolo vhodné rozmyšľať o širšej novelizácii tohto zákona na odstránenie diskriminačnej praxe.

5. Návrh poslanca FECKA na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení - prvé čítanie.

Cieľom tejto novely zákona je umožniť oddelenie časti obce. V dôvodovej správe uvádza, že cieľom je predísť „nežiaducemu stavu, keď obec pomerne veľkej rozlohy často sústredí finančné prostriedky najmä do rozvoja centra obce“. Takýto problém sa týka jeho rodnej obce Nižná Šebestová, ktorá je formálne súčasťou mesta Prešov.

Momentálne existuje možnosť oddelenia časti obce de jure, ale de facto je to nemožné. Za prvé, na vyvolanie referenda je potrebná petícia s účasťou minimálne 30% oprávnených voličov *celej obce*. **Novela upravuje toto kvórum na 70% oprávnených voličov odčleňovanej časti obce**. Za druhé, samotné referendum sa momentálne musí odohrávať na úrovni *celej obce*. Po prijatí novely **by sa referendum odohrávalo len v odčleňovanej časti obce**.

Avšak na oddelenie časti obce nestačí úspešné referendum. V §2a odseku 5 sú stanovené **presné podmienky, ktoré musia byť splnené, aby sa mohla obec rozdeliť**. Nové obce môžu vzniknúť, ak:

- majú katastrálne územie alebo súbor katastrálnych území tvoriaci súvislý územný celok
- majú **najmenej 3000 obyvateľov**
- urbanisticky nesplynuli s ostatnými časťami obce
- ak do rozvoja odčleňovanej časti obce boli vložené investície, od ktorých je závislá celá obec

Všetky tieto podmienky zostávajú v platnosti. Novela dokonca **pridáva podmienku, že musí byť zohľadnená história obce** – v našej interpretácii to má znamenať, že odčlenená časť má mať históriu samostatnosti. Zachovanie týchto podmienok značne mitiguje možné riziká novely. Ďalšia novinka je, že sa odčleniť nemôže tzv. mestská časť (také majú de jure iba Bratislava a Košice).

Je obavou, či by táto novela nevedla k oddeleniu častí obcí obývaných majoritou od častí obývaných rómskou menšinou. Známý prípad, kedy sa časť obce o niečo podobné pokúšala, je obec **Žehra, kde sa jadro obce snažilo oddeliť od rómskej osady Dreveník**. Takéto oddelenie momentálne **nie je možné a nebude možné ani po prijatí novely**. Žehra má dokopy 2500 obyvateľov, takže nespĺňa kritérium minimálne 3000 obyvateľov. Dreveník navyše nemá históriu samostatnosti.

V skutočnosti je extrémne málo prípadov obcí, kde by takéto oddelenie rómskej osady bolo čo i len teoreticky možné. Teoreticky možné by to bolo napr. v obci Smižany, ktorá má dokopy 8900 obyvateľov, z čoho je 2900 rómskej národnosti a žijú v geograficky oddelenej koncentrácii. Pri ostatných obciach by museli nastať zásadné demografické zmeny, aby bolo riziko oddelenia reálne.

Oddelenie častí obcí od rómskych osád síce predstavuje teoretické riziko, ale **v praxi to považujeme za nepravdepodobné** aj po novelizácii.

Je tu však obava, že by umožnenie oddelenia častí obcí viedlo k atomizácii samospráv. Ťažko sa odhaduje, v koľkých obciach by existovala dostatočne silná vôľa obyvateľov na takýto krok. Mohlo by sa to týkať najmä bývalých obcí, ktoré dnes tvoria súčasť väčších a etnicky inak zložených miest – napr. bývalá prevažne maďarská obec Tomášová, ktorá je dnes súčasťou Rimavskej Soboty. Počítajúc s tým, že petíciu za referendum musí podporiť 70% oprávnených voličov odčleňovanej časti, ktorá musí mať minimálne 3000 obyvateľov, nepredpokladáme lavínovú reakciu rozdeľovania obcí. Stále však platí, že v súčasnosti by bolo viac žiadúce podporiť municipalizáciu (dobrovoľné spájanie sa obcí), ako ich rozdelenie.

Hodnotenie: Návrh je z hľadiska menších neutrálny, keďže neočakávame, že by vyprodukoval prípady odčlenenia osád od obcí. Zároveň však ide proti potrebám obcí na Slovensku vo všeobecnosti: naše obce potrebujú municipalizáciu, nie väčšiu fragmentáciu. **Novelu preto odporúčame nepodporiť.** Dôležitejšie nám príde vytvoriť motivačné dráhy vedúce k municipalizácii, vrátane prostredníctvom garancií pre obce, ktoré sa vzdávajú svojej samostatnosti, že si môžu zachovať silné rozhodovacie právomoci vo svojom (bývalom) katastri napr. formou veta poslancov z miestnej časti.

6. Návrh poslancov strany HLAS na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku

Ide o poslanecký návrh, ktorý reaguje na nedostatok miest v predprimárnom vzdelávaní najmä vo veľkomestách Slovenska. Agenda je „horúca“: po zavedení povinnej predškolskej výchovy pre päťročné deti (v praxi od roku 2021) sa Slovensko zaviazalo k ďalšiemu rozšíreniu dostupnosti tejto služby. Hovorí sa o viacerých možnostiach: povinnosť alebo nárokovateľnosť (ak rodič požiada, samospráva musí vytvoriť miesto), celoplošné a špecifické riešenia (napr. pre MRK). Ministerstvo školstva v súčasnosti pracuje na návrhu celoplošnej nárokovateľnosti pre 4-ročné deti, ktoré by sa časom menilo na celoplošnú povinnosť pre 4-ročné a nárokovateľnosť pre 3-ročné deti.

Návrh poslancov strany HLAS má dve roviny: jednak **deklaruje garanciu predprimárneho vzdelávania pre všetky deti** (bez vekového obmedzenia) a pritom hovorí, že ak sa táto garancia nedá realizovať vo verejnej MŠ v dostupnej vzdialenosti, rodičovi vzniká **nárok na rodičovský príspevok**. Ide teda o návrh celoplošný a nárokovateľný.

Aj keď návrh ide dobrým smerom (rozšírenie predškolskej výchovy), nemôžeme ho považovať za dostatočný. Nárokovateľnosť nerieši problémy rómskych komunit, kde najmä rodičia z horšieho sociálneho prostredia môžu byť pasívne, a nereflektovať na zákonnú garanciu. Navyše, návrh reálne **nemotivuje samosprávy k vytvoreniu nových miest**: ak nebude škôlka (ktorú zriaďuje samospráva), zaplatí za to štát (rodičovským príspevkom).

Je potrebné v tejto téme rozmýšľať komplexnejším spôsobom, a reflektovať na všetky okolnosti, ktoré spôsobujú nedostatok miest v škôlkach: od chýbajúcich kapacít, cez dofinancovanie samospráv až po zriadenie predškolských obvodov (na štýl školských obvodov) a podobne.

Hodnotenia: Z tohto hľadiska, napriek správne pomenovaniu problému **návrh neodporúčame v tejto forme podporiť**. Čo však odporúčame je, využiť diskusný priestor generovaný týmto návrhom na posunutie politických názorov smerom ku konsenzu ohľadom potreby riešiť nízku mieru zapojenosti detí na Slovensku do predprimárnej výchovy. Je to koniec koncom téma, ktorá spája Bratislavu s marginalizovanými rómskymi komunitami.

7. Návrh poslanca VALÁŠKA na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností - prvé čítanie.

Primárnym cieľom novely je **sprístupniť ústavou zaručené práva plynúce zo slobody náboženského vyznania čo najširšiemu okruhu osôb**. Návrh predstavuje reakciu na novelizáciu z roku 2017, ktorá stanovila kvórum minimálne 50 000 členov na registráciu novej náboženskej organizácie. Ide o neštandardne vysoké číslo, ktoré de facto znemožňuje registráciu akejkoľvek novej cirkvi. Náboženské organizácie sa preto musia registrovať ako občianske združenia a je im upieraný prístup k základným právam na slobodu náboženského vyznania. Táto novela ponúka riešenie na tento problém skrz **zníženie minimálne počtu členov na 150**. V Česku je potrebný počet podpisov pri registrácii 300, v Poľsku 100 a v Maďarsku dokonca len 10.

Momentálne majú cirkevné organizácie značné pozitívne práva v oblasti vzdelávania, tlače či podpory kultúrnych organizácií, ktoré vyžadujú finančnú podporu štátu. Nebolo by vhodné, ak by k takýmto rozsiahlym právam mala prístup akákoľvek organizácia schopná nazbierať 150 podpisov. Práve kvôli tomu, aby sa vyhlo registráciám neautentických subjektov, predstavuje novela **dvojstupňovú registráciu**. Základné práva by boli udelené každej náboženskej organizácii, ktorá spĺňa zákonom stanovené podmienky a dokáže nazbierať 150 podpisov na registráciu.² V praxi by to znamenalo, že právo na prvostupňovú registráciu by okamžite získali legitímne náboženské komunity žijúce na území Slovenska, napr. Islam, Budhizmus a Hinduizmus.

Získanie oprávnenia k výkonu **osobitných práv**³ obsahuje prísnejšie podmienky, keďže ide o pozitívne a viac substantívne práva. Registrácia druhého stupňa je umožnená organizáciám, ktoré fungujú 10 rokov a počas tohto času vydávali každoročne výročnú správu o výkone práv (viď nižšie). Minimálny počet členov organizácie sa zvyšuje z 150 na promile celkovej populácie, čo je momentálne 5 449 ľudí. V praxi by to znamenalo, že tieto práva by sa stali dostupné pre nové náboženské organizácie najskôr od roku 2032. Podmienku 5449 členov by podľa výsledkov sčítania 2021 splnila len jedna z troch vyššie

² Týmto právami sú: slobodne určovať svoje náboženské učenie a obrady; vydávať vnútorné predpisy, pokiaľ nie sú v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi; poskytovať duchovné a hmotné služby; vyslať svojich zástupcov do zahraničia a prijímať zástupcov cirkví a náboženských spoločností zo zahraničia; vyučovať a vychovávať svojich duchovných aj laických pracovníkov v školách a iných zariadeniach i na vysokých bohosloveckých školách a bohosloveckých fakultách za podmienok ustanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi; organizovať bez oznámenia svoje zhromaždenia; vlastníť hnutelný a nehnuteľný majetok a mať iné majetkové a nehmotné práva; získať oprávnenie k výkonu osobitných práv podľa tohto zákona.

³ Týmto právami sú: vyučovať náboženstvo na školách; poveriť osoby vykonávajúce duchovenskú činnosť k výkonu duchovenskej služby v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky; zriaďovať školy; zriaďovať a prevádzkovať účelové zariadenia; prevádzkovať tlač, nakladateľstvá, vydavateľstvá a tlačiarne; zakladať a prevádzkovať vlastné kultúrne inštitúcie a zariadenia; zriaďovať a prevádzkovať vlastné zdravotnícke zariadenia a zariadenia sociálnych služieb a zúčastňovať sa na poskytovaní týchto služieb aj v štátnych zariadeniach; žiadať o finančnú podporu, ktorú poskytuje štát na podporu činnosti registrovaných cirkví a náboženských spoločností.

zmienených náboženských organizácií. K budhizmu sa prihlásilo 6722 ľudí, k Islamu 3862 a k hinduizmu 975. Existujúce registrované cirkvi by žiadne práva nestratili.

Momentálne sa za platného člena náboženskej organizácie ráta len plnoletá osoba, ktorá má trvalý pobyt na území SR a je občanom SR. Posledná z týchto podmienok, t.j. **podmienka občianstva by sa zrušila**, takže občianstvo by nebolo potrebné pri zbieraní 150 / 5449 podpisov nutných na registráciu organizácie. Táto úprava je zmysluplná vzhľadom na to, že právo na slobodu vierovyznania je univerzálne ľudské právo, ktoré by sa malo vzťahovať na všetkých ľudí žijúcich na území Slovenska.

Novela udeľuje povinnosť každej náboženskej organizácii každoročne zverejňovať výročnú správu o výkone práv. Výročná správa by zahŕňala informácie o štruktúre organizácie, jej predstaviteľoch, o pohyboch v počte členov, o oblastiach činnosti a spôsobe financovania. Takáto povinnosť môže predstavovať byrokratickú záťaž, hlavne pre menšie cirkvi. Na druhú stranu sa zvýši transparentnosť a umožní verejnú kontrolu činností náboženských organizácií. Povinnosť vydávať výročnú správu môže taktiež odradiť neautentické subjekty od registrácie.

Novela taktiež špecifikuje a rozvíja všeobecné ustanovenia. V §2 sa pridáva odsek 3, ktorý špecifikuje, že vyznávaním náboženskej viery nesmie dôjsť k zásahu do ústavou zaručených práv a slobôd iných osôb. Explicitne je zmienené, že cirkvi nesmú popierať práva osôb na základe pohlavia, náboženského vyznania, rasy, národnosti, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, rodovej identity, rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku či rodu.

Účelom tejto úpravy je zdôrazniť zodpovednosť náboženských organizácií pri vytváraní tolerantnej spoločnosti. Vnímame to skôr ako symbolický krok, než ako substantívnu zmenu zákonných povinností.

Hodnotenie: **Novelu navrhujeme podporiť.** Hlavnou myšlienkou návrhu je odstrániť neštandardne vysokú požiadavku na 50 000 registrovaných členov, ktorá upiera právo na slobodu vierovyznania. Dvojstupňová registrácia predstavuje elegantné riešenie. Ak by ostatné ustanovenia novely by sa ukázali byť nepriechodné, oplátilo by sa skúsiť vyrokovať aspoň prijatie limitovanej novely obsahujúcej iba dvojstupňovú registráciu.